

MÄÄRÄYS 2/2005
7.11.2005
Dnro 988/01/2005

ELÄINLÄÄKETURVATOIMINTA

Valtuutussäännökset

Läkelaki 30 § 3 mom

Kohderyhmät

Läaketehtaat

Läaketukkukaupat

Läakevalmisteiden kauppaantuonnista vastaavat henkilöt

Eläinlääkintä- ja elintarviketutkimuslaitos

Voimassaoloaika

7.11.2005 – 29.10.2010

Kumottavat normit

Läakelaitoksen määräys 4/2001

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISTÄ	3
2. MÄÄRITELMIÄ	3
3. MYYNTILUVAN HALTIJAN VELVOLLISUUDET	4
3.1. Eläinlääketurvatoiminnasta vastaava henkilö	4
3.2. Haittavaikutusten kirjaaminen ja raportointi	4
3.2.1. Suomessa sattuneet epäillyt vakavat haittavaikutukset sekä ihmiseen kohdistuneet haittavaikutukset	4
3.2.2. Yhteisön ulkopuolella tapahtuneet epäillyt vakavat odottamattomat haittavaikutukset sekä ihmiseen kohdistuneet haittavaikutukset	5
3.2.3. Yhteisössä tapahtuneet vakavat haittavaikutukset sekä ihmiseen kohdistuneet haittavaikutukset niistä tunnustamismenettelyssä ja hajautetussa menettelyssä myyntiluvan saaneista valmisteista, joiden käsittelyssä Suomi on viitejäsenvaltio.	5
3.3. Määräaikaiset turvallisuuskatsaukset	5
4. MUITA OHJEITA	6
5. OHJAUS JA NEUVONTA	6
6. VOIMAANTULO	6
JAKELU	7
TIEDOKSI	7

1. YLEISTÄ

Tämä määräys koskee eläimille tarkoitettuja lääkevalmisteita ja sen tarkoituksena on yhdenmukaistaa eläinlääketurvatoimintaa koskevat vaatimukset Euroopan neuvoston ja parlamentin direktiivin 2001/82/EY edellyttämällä tavalla, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2004/28/EY¹.

EY:n asetuksen (ETY) N:o 2004/726² mukaisessa keskitetyssä menettelyssä myyntiluvan saaneiden eläinlääkevalmisteiden lääketurvatoiminnasta säädetään mainitussa asetuksessa ja komission asetuksessa (EY) N:o 1085/2003³.

Tarkempia ohjeita lääketurvatoiminnasta annetaan Euroopan eläinlääkekomitean CVMP:n ohjeistossa *Note for Guidance: Pharmakovigilance of Veterinary Medicinal Products* (<http://www.emea.eu.int/index/indexv1.htm>) ja Euroopan yhteisön ohjeistossa *Rules Governing Medicinal Products in the European Union, Volume 9, Part II – Pharmacovigilance* (http://pharmacos.eudra.org/F2/eudralex/vol-9/pdf/Vol9_10-2004.pdf).

Kliinisissä eläinlääketutkimuksissa esiintyneiden haittavaikutusten ilmoittamisesta määrätään Lääkelaitoksen määräyksessä 3/2005.

2. MÄÄRITELMIÄ

Haittavaikutuksella tarkoitetaan sellaista eläinlääkevalmisteen aiheuttamaa haitallista ja tahatonta vaikutusta, joka ilmaantuu eläimelle käytettäessä valmisteen tavanomaisia annoksia sairauden ennaltaehkäisyyn, taudin määritykseen tai hoitoon tai elintoimintojen palauttamiseen, korjaamiseen tai muuntamiseen.

Ihmiseen kohdistuvalla haittavaikutuksella tarkoitetaan haitallista ja tahatonta vaikutusta, joka esiintyy eläinlääkkeelle altistuneella ihmisellä. Ihmiseen kohdistuvaa haittavaikutusta pidetään aina vakavana.

Vakavalla haittavaikutuksella tarkoitetaan hoidettujen eläinten kuolemaan johtavaa, henkeä uhkaavaa, pysyvään tai merkittävään toimintaesteisyyteen tai -kyvyttömyyteen johtavaa vaikutusta, synnynnäistä epämuodostumaa tai pysyviin tai pidentyneisiin oireisiin johtavaa vaikutusta.

Odottamattomalla haittavaikutuksella tarkoitetaan haittavaikutusta, jonka luonne, voimakkuus tai seuraus ei ole yhdenmukainen eläinlääkevalmistetta koskevan valmisteyhteenvedon kanssa.

Määräaikaisella turvallisuuskatsauksella tarkoitetaan säännöllisiä katsauksia, jotka sisältävät jäljempänä kohdissa 3.2 ja 3.3 mainitut tiedot.

Myyntiluvan myöntämisen jälkeisellä turvallisuustutkimuksella tarkoitetaan myyntiluvan edellytys-

---

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/28/EY, annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, eläinlääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä annetun direktiivin 2001/82/EY muuttamisesta.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus N:o 726/2004 annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön lupa- ja valvontamenettelyistä ja Euroopan lääkeviraston perustamisesta.

³ Komission asetus (EY) N:o 1085/2003, annettu 3 päivänä kesäkuuta 2003, neuvoston asetuksen (ETY) 2309/93 soveltamisalaan kuuluvien ihmisille ja eläimille tarkoitettujen lääkkeiden markkinoille saattamista koskevan luvan ehtojen muutosten tutkimisesta.

ten mukaisesti suoritettavaa farmako-epidemiologista tai kliinistä eläinlääketutkimusta, jonka tarkoituksena on tunnistaa tai mitata myyntiluvan saaneeseen eläinlääkevalmisteseen liittyvää turvallisuusriskiä.

Näiden määritelmien tulkinnassa voidaan käyttää apuna kohdassa 1 mainittua ohjeistoa.

3. MYYNTILUVAN HALTIJAN VELVOLLISUUDET

3.1. Eläinlääketurvatoiminnasta vastaava henkilö

Myyntiluvan haltijalla on oltava jatkuvasti käytettävissään eläinlääketurvatoiminnasta vastaava asianmukaisesti pätevä henkilö, jonka kotipaikan tulee olla Euroopan talousalueeseen (ETA) kuuluvassa valtiossa.

Tämän eläinlääketurvatoiminnasta vastaavan henkilön tehtävänä on:

- sellaisen järjestelmän perustaminen ja ylläpitäminen, jolla taataan, että kaikki yrityksen henkilöstölle ja lääke-esittelijöille ilmoitetut tiedot epäilyistä haittavaikutuksista kerätään, arvioidaan ja käsitellään siten, että ne ovat saatavissa yhdestä paikasta koko Euroopan yhteisössä;
- valmistella Lääkelaitokselle jäljempänä kohdassa 3.3. mainittuja turvallisuuskatsauksia kohdassa 1 mainitun ohjeiston mukaisesti;
- taata, että Lääkelaitoksen pyyntöihin eläinlääkkeen hyötyjen ja haittojen arvioimiseksi tarvittavien lisätietojen saamiseksi vastataan täydellisesti ja nopeasti, myös kyseisen eläinlääkkeen myynnin määrän tai lääkemääräysten lukumäärän osalta.
- toimittaa Lääkelaitokselle muut lääkevalmisteen hyötyjen ja haittojen arvioinnin kannalta merkitykselliset tiedot erityisesti tulokset myyntiluvan myöntämisen jälkeisistä turvallisuustutkimuksista.

3.2. Haittavaikutusten kirjaaminen ja raportointi

Myyntiluvan haltijan on säilytettävä yksityiskohtaiset tiedot kaikista epäilyistä haittavaikutuksista, jotka ilmenevät joko Euroopan yhteisössä tai jossakin sen ulkopuolisessa maassa.

3.2.1. Suomessa sattuneet epäillyt vakavat haittavaikutukset sekä ihmiseen kohdistuneet haittavaikutukset

Myyntiluvan haltijan on kirjattava kaikki Suomessa sattuneet eläinlääkkeiden käyttöön liittyvät tietoensa tulleet epäillyt vakavat haittavaikutukset sekä ihmiseen kohdistuneet haittavaikutukset ja ilmoitettava niistä Lääkelaitokselle viipymättä ja viimeistään 15 vuorokauden kuluttua tiedon vastaanottamisesta.

3.2.2. Yhteisön ulkopuolella tapahtuneet epäillyt vakavat odottamattomat haittavaikutukset sekä ihmiseen kohdistuneet haittavaikutukset

Myyntiluvan haltijan on huolehdittava siitä, että kaikista yhteisön ulkopuolella ilmenneistä epäillyistä vakavista odottamattomista haittavaikutuksista, ihmiseen kohdistuneista haittavaikutuksista ja epäilyistä lääkkeen kautta tapahtuvasta tartunnanaiheuttajan leviämisestä ilmoitetaan viipymättä ja viimeistään 15 vuorokauden kuluttua tietojen saamisesta edellä kohdassa 1 mainitun ohjeiston mukaisesti siten, että ne ovat Lääkelaitoksen ja Euroopan lääkeviraston käytettävissä.

3.2.3. Yhteisössä tapahtuneet vakavat haittavaikutukset sekä ihmiseen kohdistuneet haittavaikutukset niistä tunnustamismenettelyssä ja hajautetussa menettelyssä myyntiluvan saaneista valmisteista, joiden käsittelyssä Suomi on viitejäsenvaltio

Niiden eläinlääkevalmisteiden osalta, jotka ovat saaneet myyntiluvan direktiivin 87/22/ETY mukaisesti tai joihin on voitu soveltaa direktiivin 2001/82/EY 31, 32, 36, 37 ja 38 artiklassa säädettyjä menettelyjä, myyntiluvan haltijan on varmistettava myös, että kaikista yhteisössä ilmenneistä epäillyistä vakavista haittavaikutuksista sekä ihmiseen kohdistuneista haittavaikutuksista ilmoitetaan Lääkelaitokselle koskien niitä eläinlääkkeitä, joiden käsittelyssä Suomi toimii viitejäsenvaltiona.

3.3. Määräaikaiset turvallisuuskatsaukset

Jos myyntiluvan myöntämisen edellytykseksi tai myyntiluvan myöntämisen jälkeen 1 kohdassa mainitun ohjeiston mukaisesti ei ole asetettu muita ehtoja, kaikki haittavaikutuksia koskevat tiedot on toimitettava Lääkelaitokselle määräaikaisina turvallisuuskatsauksina viipymättä pyynnöstä tai vähintään joka kuudes kuukausi luvan myöntämisestä markkinoille saattamiseen asti. Määräaikaiset turvallisuuskatsaukset on myös toimitettava viipymättä pyynnöstä tai vähintään kuuden kuukauden välein kahden ensimmäisen markkinoille saattamista seuraavan vuoden aikana ja kerran vuodessa seuraavien kahden vuoden ajan. Tämän jälkeen katsaukset on toimitettava joka kolmas vuosi tai pyydettyä viipymättä.

Niillä valmisteilla, joilla uudistamishakemus on jätetty tai jätetään viimeistään 7.5.2006 mennessä, noudatetaan vanhan aikataulun mukaista turvallisuuskatsauksien aikataulua. Siirtyminen kolmen vuoden välein jätettäviin turvallisuuskatsauksiin tehdään uudistamisen yhteydessä kuitenkin niin, että aikaväli edellisestä turvallisuuskatsauksesta saa olla enintään viisi vuotta.

Määräaikaisessa turvallisuuskatsauksessa on oltava tieteellinen arvio lääkevalmisteen hyödyistä ja haitoista.

Edellä mainittuihin määräaikoihin voi hakea muutosta jo myyntilupahakemuksen yhteydessä kohdassa 1 mainitun ohjeiston mukaisin perustein.

Myyntiluvan saamisen jälkeen myyntiluvan haltija voi hakea muutosta yllä mainittuihin määräaikoihin komission asetuksessa (EY) N:o 1084/2003 säädettyä menettelyä noudattaen⁴.

---

⁴ Komission asetus (EY) N:o 1084/2003, annettu 3 päivänä kesäkuuta 2003, jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen myöntämän ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä koskevan markkinoille saattamista koskevan luvan ehtojen muutosten tutkimisesta.

4. MUITA OHJEITA

Myyntiluvanhaltija ei saa antaa myyntiluvan saaneeseen eläinlääkkeeseensä liittyviä lääketurvatoimintaa koskevia tietoja julkisuuteen ilmoittamatta siitä etukäteen tai samanaikaisesti Lääkelaitokselle. Myyntiluvanhaltijan on varmistettava, että tiedot esitetään puolueettomasti ja etteivät ne ole harhaanjohtavia.

Myyntiluvanhaltijan on käytettävä kansainvälisesti hyväksyttyä lääketieteellistä terminologiaa ilmoittaessaan epäillyistä haittavaikutuksista.

5. OHJAUS JA NEUVONTA

Lääkelaitos antaa pyynnöstä ohjausta ja neuvontaa tämän määräyksen soveltamisessa.

6. VOIMAANTULO

Tämä määräys tulee voimaan 7.11.2005.

Ylijohtaja, professori

Hannes Wahlroos

Eläinlääkäri

Jouko Koppinen

JAKELU

Lääketehtaat
Lääketukkukaupat
Lääkevalmisteen kauppaantuonnista vastaavat henkilöt
Eläinlääkintä- ja elintarvikelaitos

TIEDOKSI

Eduskunnan oikeusasiamies
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Sosiaali- ja terveysministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
Maatalouden tutkimuskeskus
Apteekkitavaratukkukauppiat
Luontaistuotealan keskusliitto
Lääketeollisuus ry
Eläinlääketuojat ry
Suomen Lääkerinnakkaistuojat
Elintarvikevirasto
Suomen Apteekkariliitto
Helsingin yliopiston apteekki
Kuopion yliopiston apteekki
Kansaneläkelaitos
Kuluttaja-asiamies
Helsingin yliopisto, farmasian tiedekunta
Helsingin yliopisto, lääketieteellinen tiedekunta
Helsingin yliopisto, eläinlääketieteellinen tiedekunta
Kuopion yliopisto, farmaseuttinen tiedekunta
Kuopion yliopisto, lääketieteellinen tiedekunta
Oulun yliopisto, lääketieteellinen tiedekunta
Tampereen yliopisto, lääketieteellinen tiedekunta
Turun yliopisto, lääketieteellinen tiedekunta
Åbo Akademi, biokemian ja farmasian laitos
Suomen Eläinlääkäriliitto
Suomen Farmasialiitto
Suomen Hammaslääkäriliitto
Suomen Lääkäriliitto
Suomen Proviisoriyhdistys

